

Notes breus

SUBSTITUCIONS

En la darrera sessió del nostre Ajuntament fou presentada una proposició encaminada a donar els noms dels capitans Galan i García Hernández, els dissortats republicans injustament immolats pel darrer Borbó, a dues vies reusenques. La proposició restà per vuit dies damunt la taula. Mentre, hom fa una enquesta entre els veïns de les vies afectades, els Ravals alt i baix de Jesús, per tal de què s'avinguin a signar la petició de què no siguin substituïts els noms actuals.

Feu bé el regidor que suggerí la idea de retolar dues vies ciutadanes amb els gloriosos cognoms dels fusellats d'Osea, i fan bé els veïns de sol·licitar la inamovibilitat dels noms actuals. Els homes d'avui tenim el deure de perpetuar la memòria dels caiguts per la causa de la Revolució; però els ciutadans han de posar cura en la manera de fer-ho.

El donar el seu nom a un carrer és la manera més simple d'honorar un home. Ja no ho és tant, però, si per honorar una persona il·lustre, cal deshonorar un altre nom, llevar categoria a una gesta o menysprear la predilecció popular. Si el retolar una via nova és cosa planera i hom pot tenir la seguretat de que l'acció honorífica restarà perenne, el substituir el nom d'un vell carrer, comporta un enfilall d'inconvenients, el més interessant dels quals és que la major part de les vegades resta totalment esvanit l'honest propòsit. Si el poble té consagrat el nom antic, difícilment acceptarà el modern.

El canvi del titular d'un carrer, solament pot fer-se quan hom vol bandejar un nom que les desviacions ciutadanes imposessin en dies de malestruga. Quan hom vol que el poble servi memòria perennal d'un home o d'una acció, cal cercar les vies noves, que, si la ciutat, ensem que en els grans homes, pensa en la seva grandesa, ja cuidarà de què se n'obrin.

A Reus volguérem honorar el nostre Marian Fortuny amb el millor carrer de la ciutat. Posàrem tres rètols en llocs distints de la coquetona via i avui encara, els urbans ignoren que el carrer de Monterols és el carrer del pintor insigne.

XEIX

L'ofici de les dretes

Joan Casanoves en l'àpat d'homenatge a l'Aiguader, i Francesc Macià en les festes commemoratives de les Bases de Manresa, varen pronunciar paraules tan plenes de raó que bé mereixen ésser divulgades per a millor seguretat de què arribaran a coneixement d'aquells als quals van adreçades.

Casanoves, recolzant-se en el fet indiscutible de què vivim encara en ple període revolucionari, va negar el dret a exercir funcions de govern a les minories que han estat, i continuen essent, un greu perill per la causa de la llibertat i de la democràcia.

Macià, digué a Manresa: "A vosaltres, dretes de Catalunya, us demano que si una vegada les esquerres varem solidaritzar-nos amb un Estatut vostre, avui, vosaltres us solidaritzeu amb el nostre".

Un i altre dels nostres cabdills tenen raó sobrada. Les dretes, els elements antidemocràtics per naturalesa, no poden ésser escoltats quan en nom de la democràcia demanen drets i prerrogatives. Els elements que mai no han tingut en compte la voluntat i menys la conveniència del veritable poble, no poden en l'hora present, demanar que l'element popular els dongui participació en la tasca de normalització de la vida política i social de Catalunya.

Quan s'ha hagut de lluitar com hem lluitat els esquerrans contra el monarquisme, a darrera hora exacerbat, de les dretes catalanistes; quan en la lluita s'han rebut de l'enemic ferides que encara sagnen, és pueril el pretendre que les víctimes deixin manar als qui les han produïdes.

En aquestes hores en què els greuges són vius i les temences de traïció fundades, és endebades que els que es veuen arreconats pel poble utilitzin cànids mitjancers per a encimbellar-se.

En aquests moments les esquerres han de actuar sense entrebanes i per a que així sigui les dretes han de renunciar a tot propòsit de col·laboració amb nosaltres.

Quan el període revolucionari sia clos; quan es tracti d'estructurar la vida interior de Catalunya, llavors les dretes podran tornar a actuar, si el poble eleva els seus homes a la categoria de dirigents.

Ara per ara s'han de resignar amb la seva sort que els imposa l'ofici d'ostra.

Homenatge a Puig i Pujades, de Figueres

La democràcia empordanesa volent rendir tribut d'amistat i admiració al conseqüent català, el notable escriptor i bon amic nostre En Josep Puig i Pujades, de Figueres, ha organitzat, per al pròxim dissabte un acte d'homenatge a l'esmentat correligionari. L'acte consistirà en un xampany d'honor i en l'entrega a l'homenatjat d'un artístic pergami la decoració del qual ha estat encarregada al distingit artista barceloní En Josep Rocarol, qui ha posat l'ànima en l'execució del treball per tal d'associar-se també, de la millor manera que un artista pot fer-ho, a l'acte de justícia de què els em-

pordanesos fan objecte a Puig i Pujades.

FOMENT s'associa de tot cor a l'homenatge i es sent satisfet de què els homes que han sabut sacrificar-se pels ideals de llibertat vagin rebent l'espontània manifestació de la gratitud popular.

PREGUEM ALS NOSTRES
AMICS I SUBSCRIPTORS
QUE POSIN EN CONEIXEMENT DE L'ADMINISTRACIÓ, PERLA, 2, IMPREMTA, QUALSEVOL DEFICIÈNCIA QUE OBSERVIN EN EL REPARTIMENT D'AQUEST PERIÒDIC

Improvisacions

L'ARTISTA I LA POLITICA.

— Joan Rebull, aquell manyoc de nervis rematat per una testa tallada a cops d'aixa i en la que hi brillen els ulls com dues espurnes escapades del foc del geni que flameja en l'esperit de l'home; Joan Rebull, l'artista intel·ligent que té la facultat de veure l'avenir de l'art talment com en veu el pretèrit; Joan Rebull, l'home de les ingenuïtats admirables i de les tendreses corprenedores, ha estat nomenat membre de la Diputació Catalana pel districte de Vilanova.

Veritat que fa bonic que un artista com el nostre compatriota il·lustre, sigui portat a laborar, entre els polítics, en profit de la nostra llibertat col·lectiva?

Dones no tothom contesta afirmativament la pregunta; els de Reus hem pogut llegir en la premsa local un comentari irònic a la elecció de Rebull. És extraordinari! La nostra gent reconeix condicions per al desempeny de càrrecs polítics a l'ignar fideuer, al fabricant de xocolata o al fils-ivetes analfabet, però nega les més elementals dots de probitat als artistes, àdhuc quan aquests tenen una intel·ligència tan desperta i cultivada com la de l'amic Rebull. Què sap l'artista de tributs i presupostos?... diuen.

Afortunadament els de Vilanova han sabut veure que a la Generalitat no s'hi va tan sols a donar satisfacció a l'estòmac sinó també a l'ànima col·lectiva del nostre poble i els ha semblat que per aquesta darrera tasca no hi seria sobrer un artista, puix que els artistes veritables, en tot el que fa referència a l'ànima, hi entenen més que els capellans. Gràcies als electors del districte de Vilanova Catalunya podrà vantar-se d'haver elevat a la categoria de dirigent del poble a un artista de la plàstica; d'aquella plàstica, però, que és forma i esperit a la vegada.

Si no hagués de semblar irreverència, diria que en les mans de Rebull, el fang es torna carn que sent i pensa.

Si a Rebull el deixeu intervenir en la plasmació de l'ideal de Catalunya, la nostra terra portarà en el seu si tots els més sublims neguits de la humanitat.

IGNOT